

REPUBLIC OF KOSOVA - REPUBLIKA E KOSOVËS QEVERIA E KOSOVËS - VLADA E KOSOVËS - GOVERNMENT OF KOSOVA MINISTRIA E SHËNDETËSISË - MINISTARSTVO ZDRAVLJA - MINISTRY OF HEALTH	
Mjesto Org: Org. Jedinice Org. Unit	02
Nr. Prot: Broj Prot Prot. No.	05-757
Nr. i faqeve Br. stranica No. pages	- 8 -
Data: Datum: Date:	05/02/2026
Prishtinë / a	

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shëndetësisë / Ministry of Health / Ministarstvo Zdravstva

PROCEDURA STANDARDE OPERATIVE / PSO

EMRI I PSO: MARRJA, TRANSPORTI DHE KULTIVIMI BAKTERIAL I STRISHOS SË VESHIT (ITR04/V1.0)

PËRMBAJTJA: DOKUMENTI PËRFSHIN HAPAT KRYESORË TË MARRJES SË MOSTRAVE, TRANSPORTIT DHE KULTIVIMI BAKTERIAL I STRISHOS SË VESHIT, DUKE SIGURUAR QË TESTIMI TË KRYHET NË MËNYRË TË SAKTË DHE TË STANDARDIZUAR PËR IDENTIFIKIMIN E BAKTERIEVE PATOGJENE NË STRISHO TË VESHIT

VERSIONI: 1.0
DATA E APROVIMIT: 03/02/2025
AUTOR: MSH/IKSHPK
NR. I HAPAVE: VI
NR. I NËNHAPAVE: 32

APROVUAR: Jahë Gecaj
U.D. Sekretar i Përgjithshëm, Ministria e Shëndetësisë

MINISTRIA E SHËNDETËSISË

MARRJA, TRANSPORTI DHE KULTIVIMI BAKTERIAL I STRISHOS SË VESHIT (ITR04/V1.0)

QËLLIMI	QËLLIMI I KËSAJ PSO ËSHTË TË SIGUROJË NJË QASJE TË STANDARDIZUAR PËR MARRJEN E MOSTRËS, TRANSPORTIN DHE KULTIVIMIN E STRISHOS SË VESHIT. PROCEDURA E PËRSHKRUAR DUHET TË ZBATOHET NGA GJITHË PERSONELI LABORATORIK .
NDËRLIDHJA ME AKTET	<ul style="list-style-type: none"> • LIGJI NR. 08/L-200 PËR PARANDALIMIN DHE KONTROLLIN E SËMUNDJEVE NGJITËSE; • PLANI STRATEGJIK KOMBËTAR PËR LABORATORE 2024-2030; • DORACAKU PËR MENAXHIMIN E CILËSISË NË LABORATORË; • EUCAST CLINICAL BREAKPOINTS AND DOSING OF ANTIBIOTICS 2025;
LISTA E SHKURTESAVE	<ul style="list-style-type: none"> • PSO - PROCEDURA STANDARDE OPERATIVE • PPM - PAJISJET PERSONALE MBROJTËSE • EUCAST- EUROPEAN COMMITTEE ON ANTIMICROBIAL SUSCEPTIBILITY TESTING • MRSA-METHICILLIN RESISTANT STAPHYLOCOCCUS AUREUS • ITR- INFEKSIONET E TRAKTIT RESPIRATOR • MALDI-TOF -MATRIX-ASSISTED LASER DESORPTION/IONIZATION TIME-OF-FLIGHT

PROCEDURA

Nr.	HAPI	NËN-HAPAT
[I]	Zbatimi i masave për menaxhim të mostrave	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mostra merret nga infermieri në klinikë ose nga laboranti në zyrën e pranimit; 2. Mostra transportohet nga laboranti në zyrën e pranimit deri në laboratorin për infeksione të traktit respirator; 3. Laboranti kryen pranimin, përfshirë inspektimin e mostrës, ndarjen, përpunimin dhe ruajtjen e saj sipas kritereve të pranimit dhe refuzimit të mostrave për testim mikrobiologjik në Doracakun e Cilësisë.
[II]	Reagjentët dhe pajisjet që janë të nevojshme për testim:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sigurohu që të gjitha pajisjet e mëposhtme janë të disponueshme dhe funksionale para fillimit të testimit. <ol style="list-style-type: none"> a. Flaka e Bunsenit; b. Ansa bakteriologjike me majë shpuese me dorëz metalike; c. Inkubator 37° C, O₂; d. Inkubator 35-37° C 5-10% CO₂; e. Inkubator 24-27 ° C; f. Frigorifer 4-8° C dhe -20° C; g. Turbidometri; h. Pipeta automatike 20-100 µl; i. Vazhduese të pipetës 100 µl; j. Sistemi identifikues automatik (Vitek, MALDI-TOF); k. Vizorja, matësi i zonës së inhibimit. 2. Sigurohu që të gjithë reagjentët e mëposhtëm janë të disponueshëm dhe funksionalë para fillimit të testimit. <ol style="list-style-type: none"> a. H₂O₂ 3 %; b. Disqet e Bacitracinës (0.04 njësi); c. Disqet e Antibiotikëve; d. Kiti për ngjyrosjen Gram; e. Alkool 70 % dhe 96%; f. Kiti komercial i përcaktimit antigjenik të grupeve Lancefield të Streptokokut;

		<ul style="list-style-type: none"> g. NaCl 0.9%; h. Testi i Koagulazës; i. Testi i Optohinës; j. Testi i Oksidazës. <p>3. Sigurohu që i gjithë materiali i mëposhtëm të jetë i disponueshëm dhe funksionalë para fillimit të testimit.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Mediumet ushqyese; b. Ansa bakteriologjike një përdorimëshe; c. Dorëza Nitrile një përdorimëshe S,M, L; d. Qese Biohazard dhe laps-ngjyrë e përhershme; majë e dyfishtë; e. Pajisjet Personale Mbrojtëse (PPM); f. Pako akulli, çantë transporti.
[III]	Veprimet laboratorike të marrjes dhe transportit të mostrës	<ol style="list-style-type: none"> 1. Marrja e mostrave për diagnozën e infeksioneve të Veshit janë: Strisho e veshit, aspirati nga veshi, rrjedhja e veshit të mesëm dhe gërvishtjet e kanalit të veshit nëse dyshohet në otomikozë; 2. Një mostër nga veshi merret me një strisho pambuku të hollë sterile e cila përshkohet nëpër kanalën e jashtëm të veshit pas shpëlarjes me tretje fiziologjike; 3. Aurikula tërhiqet lart dhe mbrapa të të rriturit, ndërsa të fëmijët poshtë e përpara; 4. Vendoset strisho në kanalën e jashtëm të veshit ,rrotullohet butësisht dhe pas marrjes së materialit strisho tërhiqet dhe vendoset në kontejnerin e tij të plastikës; 5. Strishoja e veshit NUK rekomandohet në diagnostikën e otitit të veshit të mesëm; 6. Strishoja mund të përdoret vetëm në ato raste kur membrana timpanike ka shpërthyer dhe me strisho mund të merret lëngu apo sekreti qelbëzues që del jashtë; 7. Për diagnozën e otitit të veshit të mesëm mostra më e mirë është aspirati prapa timpanit të veshit-timpanocenteza; 8. Gjatë nxjerrjes së strishos nuk bën të prekët lëkura për të evituar kontaminimin me mikrobiomen e lëkurës (florën normale);

		9. Tamponi vendoset në kontejner përkatës, i cili mbyllet me kujdes dhe vendoset në mbajtëse të mostrave për transport.
[IV]	Veprimet e laboratorike të kultivimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laboranti sigurohet se mediumet për kulturë janë në përputhje me rregullat për kontroll të cilësisë; 2. Laboranti shënjon mediumet me informacionin e numrit identifikues të mostrës (numri i regjistrimit); 3. Laboranti bën inokulimin e strishos me hapjen e kontejnerit të strishos dhe mbjelljen e saj në pllakë Petri; 4. Përpunimi rutinor bëhet me inokulim në Agar-Gjak duke bërë vijen e Staphylococcus aureus për favorizimin e e Haemophilus influenzae sipas Figurës 2 të paraqitur në shtojcën 1, MacConkey Agar, Tio-glikolat dhe preparat mikroskopik; 5. Laboranti vendos pllakat e Petrit me Agar Gjak te inokuluar në tërmostat sipas kushteve në temperaturë 5-10%CO₂, 37°C dhe MacConkey Agar dhe Tio-glikolat ne termostat në temperaturë 37°C me O₂.
[V]	Veprimet e laboratorike të kultivimit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mikrobiologu ekzaminon pas inkubimit 24h të pllakave Petri, praninë e rritjes së baktereve ku kolonitë bakteriale analizohen bazuar në: <ol style="list-style-type: none"> a. madhësi; b. ngjyrë; c. morfologjinë; d. vetitë hemolitike (alfa, beta, ose gamma); e. modelet e inhibicionit të rritjes (p.sh., në MacConkey agar); 2. Nëse mikrobiologu përcakton se kultura ka rezultuar negative në prani të kolonive të baktereve patogjene pas 48 h inkubimi, nuk kërkon shtesë për përpunim të mëtejshëm dhe raporton rezultatin si: "Nuk janë izoluar Bakterie Patogjene"; 3. Nëse ka rritje të dyshimtë të kolonive të baktereve patogjene, mikrobiologu specifikon cilat teste adekuate biokimike (ose sisteme të automatizuara), varësisht nga izolati i dyshuar, duhet të performohen dhe t'i shënojë në listën përcjellëse të mostrës. Këto teste biokimike përfshijnë:

		<ol style="list-style-type: none"> a. Testi i Koagulazës: Dallon speciet mes Staphylococcus aureus (koagulazë pozitive) dhe specieve të tjera të Staphylococcus,) të paraqitura në Shtojcën 1 të Figura 1; b. Testi i Katalazës: Dallon gjinitë mes Staphylococcus (katalazë pozitive) dhe Streptococcus (katalazë negative) të paraqitura në Shtojcën 1 të Figura 1; c. Identifikimi i Streptococcus B-haemolyticus sipas algoritmit të punës; d. Sistemi i automatizuar (Vitek) për identifikimin e specieve bakteriale, ose sistemi i specializuar MALDI-TOF për organizma nazeqare. <ol style="list-style-type: none"> 4. Identifikimi i patogjeneve me të shpeshtë, shkaktarë të Infeksioneve të veshit të paraqitura në Shtojcën 1 të Tabela 1; 5. Leximi/shiqimi i preparatit mikroskopik të paraqitura në Shtojcën 1 të Tabela 3; 6. Mikrobiologu specifikon llojin e testit të ndjeshmërisë ndaj antimikrobikëve, bazuar në udhëzuesit e EUCAST 2025. 7. Laboranti bën përpunimin e mostrës sipas udhëzimeve të mikrobiologut; 8. Mostrat e përpunuara vendosen në termostat në kushte të caktuara inkubimi varësisht nga lloji i testit dhe sipas udhëzimit të përdorimit të tyre sipas Tabeles 2 në Shtojcën 1; 9. Mikrobiologu lexon dhe interpreton testet e performuara dhe regjistron të dhënat përfundimtare të testimit.
[VI]	Veprimet e laboratorike të raportimit të rezultatit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laboranti vendos të dhënat e regjistruara në fletë përcjellëse nga ana e mikrobiologut në sistemin informativ të laboratorit; 2. Laboranti vendos të dhënat në librin e protokollit të laboratorit, respektivisht në data bazat përkatëse të laboratorit; 3. Mikrobiologu verifikon rezultatet mbi saktësinë e analizave të raportuara nga laboranti, të dhënat për patogenët e identifikuar, testin e ndjeshmërisë dhe çdo koment ose rekomandim shtesë për trajtim (p.sh., ndjeshmëria ndaj antibiotikëve specifikë) sipas interpretimit nga ana e tij.

Shtojca 1.

Tabela 1. Infeksionet e veshit dhe mikroorganizmat shkaktarë

Infeksionet e veshit	Etiologjia e mundshme
Otiti i jashtëm : Akut i lokalizuar/difuz: Kronik: Malinje	Pseudomonas aeruginosa (veshi i notarëve; otiti malinj), Staphylococcus aureus (pustulat), Streptococcus β -haemolyticus gr.A (erizipela) Fungjet: Aspergillus spp., Candida albicans.
Otiti i mesëm: Akut; Kronik; Supurativ	Streptococcus pneumoniae, Haemophilus influenzae, , Staphylococcus aureus, Moraxella catarrhalis, Anaerobët e përziera Streptococcus β -haemolyticus gr.A.

Tabela 2. Perzgjedhja e pllakave të kultivimit për mostrat e veshit.

Mostra	Mediumet	Inkubimi	Kultura/Leximi	Izolati
e veshit	Agar Gjak	35-37 °C 5 – 10% CO ₂ 48h	Çdo dite (per 2 dite)	Çdo mikroorganizem
	Agar qokollatë	35-37 °C 5 – 10% CO ₂ 48h	Çdo dite (per 2 dite)	Çdo mikroorganizem
	MacConcay Agar	35-37 °C O ₂ 48h	Çdo dite (per 2 dite)	Bakteret gram negative
	Saboraud	35-37 °C O ₂ 48h-5 dite	Çdo dite (per 5 dite)	Mikozat
	Tio-Glikolate	35-37 °C O ₂ 48h	Çdo dite (per 2 dite)	Çdo mikroorganizem

Tabela 3. Raportimi i preparatit mikroskopik

Raportimi	
Zero qeliza/organizma	Nuk vërehen elemente qelizore as qeliza bakterore
Disa fusha pa LPMN/organizma	I pakët
1-10 /PMN	Pak
11-25 /PMN	E moderuar
Mbi 25 PMN	Shumë/në masë

Figura 1.

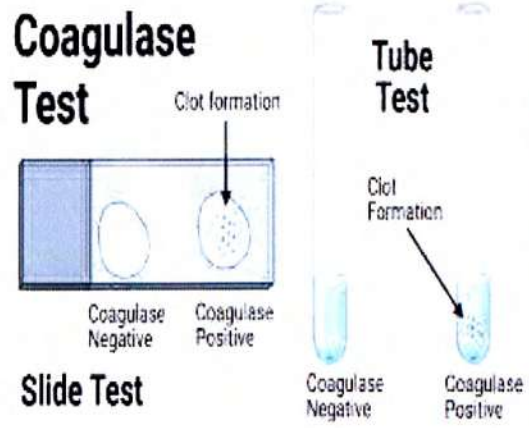

Figura 2.

